

V SOULADU S BOŽÍ VŮLÍ

„*Děj se vůle Páně!*“ (Sk 21:14)

1. čtení: Matouš 7:21-29

Hlavní čtení: Skutky 21,1-16

Milí bratři, milé sestry,

v tomto oddílu popisuje evangelista Lukáš závěrečnou fázi třetí misijní cesty apoštola Pavla. Ta cesta začala před lety v Antiochii, svůj poločas měla v řeckých městech a skončila v Jeruzalémě. Z maloasijského Milétu vyplouval Pavel spolu se svými druhy přes ostrovy Kós a Rhodos do Patary. Odtud kolem Kypru do města Týr. Poté Ptolemaida, Cesarea a nakonec Jeruzalém. Celkem 1100 kilometrů, které urazili většinou lodí po moři. Úctyhodná vzdálenost. Úctyhodný cestovatel, apoštol Pavel, jen co je pravda! Jeho touha hlásat evangelium, kázat o Mesiáši Ježíši po celé Římské říši ho hnala stále dopředu, vstříc novým dobrodružstvím, novým bolestem a trápení. Ale také vstříc novým radostem z toho, že evangelium se zabydluje v srdcích židů i pohanů. Díky Lukášovým autentickým vzpomínkám, které zapsal do knihy Skutků apoštolských, zůstane apoštol Pavel až do příchodu Ježíše Krista hrdinou víry v očích všech generací křesťanů. A také stálou inspirací pro nás všechny.

My se dnes zamyslíme nad tím, jak apoštol Pavel hledal a nacházel ve svém životě Boží vůli. Jak se mu dařilo naplňovat úmysly Hospodinovy. To nás dnes bude zajímat daleko víc, než kolik kilometrů přitom urazil. Jsem totiž přesvědčený, že právě to je hlavní téma dnešního příběhu: Hledání Boží vůle.

I. Bratři a sestry, společně se modlíme při každém shromáždění slovy Ježíšovy vzorové modlitby. *Bud' vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi*, voláme k nebeskému Otci jako jeden muž. A troufám si tvrdit, že právě tímto tématem strávíme v životě spoustu času. Každý z nás se přece touží trefit do Boží vůle. Chce žít v souladu s tím, co si Bůh přeje, v čem má Nejvyšší zálibení. Žít ve shodě s tím, co po nás Bůh žádá a co pro nás má připraveno. Na jednu stranu se bez Boží vůle neděje vůbec nic. Země se točí podle rozhodnutí Stvořitele všehomíra. Příroda se probouzí s usíná podle toho, jak Hospodin chce. (Gn 1) Národy povstávají a padají podle vůle Věčně živého Boha, jehož vladařská moc je věčná. (Da 4:32) Kdyby Bůh nechtěl, aby Slunce svítilo, svítit nebude. Kdyby Bůh nechtěl, aby existovali medvědi, existovat nebudou. Kdyby Bůh nechtěl, aby padla Železná opona, nepadla by. Kdyby Bůh nechtěl, abychom se narodili, nebyli bychom zde. Vždyť on je autorem všeho, co bylo, jest a bude.

Tak proč se modlíme, aby se děla Boží vůle zde na zemi, když se jeho svatá vůle stejně vždycky děla, děje a dít se bude? Má smysl prosit: *Bud' vůle tvá?* Pokusím se odpovědět. My, částka Božího lidu, věříme, že svatý, spravedlivý a dobrý Bůh tento svět stvořil, vede a pořádá. Bůh, který s námi vstoupil do vztahu. Bůh, který s člověkem chce tvořit úzké společenství. Bůh, který si přeje, aby člověk žil v souladu s jeho dobrou vůlí, s jeho dobrými plány a záměry.

A tak, když se spolu s Ježíšem modlíme: *Bud' vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi*, přejeme si, abychom my sami měli sílu a odvahu žít tak, jak Bůh žádá. Člověk ve stavu hříchu je jako slepec. Často nevidí, že jeho život je veden Bohem. A možná je to ještě horší: O žádné Boží vedení vlastně ani nestojí. Hříšnému srdci se těžko poroučí...

Ale my jsme Boží lid. Věříme, že nás Bůh přivedl k životu. Věříme, že nás Bůh v Ježíši Kristu vykoupil. Projasnil naše oči, abychom nebyli slepí vůči jeho vedení. Sňal z nás pouta hříchu, abychom vedeni Duchem svatým rádi a ochotně žili podle Boží dobré vůle. A proto nám také v životě záleží na tom, abychom poznali, co po nás Bůh žádá. Nechceme žít na vlastní triko, jak se říká. Nechceme žít jen podle vlastních přání a úmyslů. Vědomě a ochotně se chceme nechat vést tím, kterému náš život patří.

Nejlepším příkladem a vzorem je sám náš Spasitel, který v Getsemanské zahradě podstoupil svůj nejtěžší zápas. (Mt 26:36-46) On věděl, jaké záměry s ním má jeho nebeský Otec. Že má trpět a zemřít pro spásu světa. A přesto duchovně zápasil, modlil se a prosil Boha, aby z té nesnadné cesty neodbočil.

- **Otče můj, je-li možné, at' mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš.** (Mt 26:39)

Dobře. Ale neměl to Pán Ježíš přece jen v jistém ohledu snazší? On přece znal Boží vůli. Věděl, co má před sebou. Možná byl obraz jeho utrpení ze začátku dost rozmazaný. Ovšem s přibývajícím časem se zostřoval a zároveň nabýval stále temnějších barev. Ale my? Copak my víme, jaká je Hospodinova vůle pro náš život? Často nevíme. Často tápeme. Nejen že kolikrát nemáme dost síly na to, abychom Boží vůli plnili, abychom podle ní žili... My dost často nemáme ponětí, co vlastně pro nás Bůh má připraveno!

A tak se často ptáme: *Co si přeješ, Pane, abych udělal v této situaci? Jak se mám zachovat? Co mám říci? Co mám udělat?*

Tak třeba: *Mám sloužit v tomto sboru jako farář? Jako kurátor, presbyter, učitelka nedělní školy, hospodář? Kdo mi to řekne? Ptám s Boha na jeho vůli, ale moje uši žádný jasný hlas z nebe neslyší. Ptám se lidí, kterým důvěřuji. Ale dostávám různé odpovědi. Ptám se svého srdce, ale i to mě mnohokrát zradilo. A z Písma vím to zásadní: Že mám sloužit. Že mám sloužit Kristu. Ale čím? Jak dlouho? Kdy a kde začít? A kdy a kde skončit? Nebo: *Mám změnit zaměstnání? Bůh to jistě ví! Ale vím to já sám, zda přišel ten správný okamžik? Boží slovo nás povzbuzuje, abychom pracovali. Abychom se živilí poctivou prací. Abychom nekradli. Ale na tak konkrétní otázky nám odpověď zpravidla nedá. Nebo ještě: *Mám se víc kamarádit se sousedem napravo nebo se sousedkou nalevo? Mám pomoci jednomu nebo druhému? Nebo oběma naráz? Kdo to ví? Bůh to jistě ví! A vede nás k tomu, abychom měli rádi všechny lidi kolem nás. To je zjevená pravda. Ale konkrétní dilema nám Písmo vyřešit nepomůže. Poslední případ: *Mám víc šetřit na důchod, nebo si mám naopak dopřát trochu povyražení? Písmo nás vede oběma směry. Ale který směr je lepší tady a teď, pro mě a pro mé nejbližší? Je dobré znát Bibli, bratři na sestry. Boží slovo nám mocně pomáhá na naší vědomé cestě za Kristem. Písmo je dobrý kompas pro život věřícího člověka. Ale Písmo není Mapy.cz! Ukazuje pouze směr, kterým by se náš život měl ubírat.****

Co dál nám tedy pomáhá, abychom poznali Boží vůli? Modlitba. Musíme se modlit, často trpělivě a dlouho. Bůh svou vůli svobodně a laskavě zjevuje. Svým svatým Duchem nás vede. Ale vydírat se rozhodně nenechá. Proto ani modlitba není stoprocentně úspěšný návod, který by šmahem a jednou provždy vyřešil všechny naše složitosti, dilemata a rozpory. V takových situacích říkáme, že Bůh mlčí... Bratři a sestry, kdo nestuduje Boží slovo a kdo se nemodlí, nemůže si stěžovat, že mu Bůh svou vůli nezjevuje. Ale ani ten, kdo pravidelně čte Písmo a poctivě se modlí, nemá vždycky jasno v tom, zda zrovna plní záměry svého Pána. Otázky zůstávají, a jsou mnohdy bolestné.

A ptát se moudrých a zkušených lidí, kteří s Bohem žijí? Ptát se vlastního srdce, s kterým, jak věřím, Bůh pracuje? Určitě i to je důležitá fáze našeho hledání Boží vůle. Ale neomylnost čekat nemůžeme. O tom ještě dnes uslyšíme. Občas nám jeden člověk řekne: *Ano, udělej to. Na nic nečekej!* A druhý naopak: *Ne, v žádném případě to nedělej.*

Bratři a sestry, dobrá zpráva zní takto: Bůh nás zná. On nás miluje. Odpouští nám, když jdeme špatným směrem. Odpouští nám, když se vydáváme na cesty, které pro nás nepřipravil. Umí nás také časem navést zpět na správnou cestu, abychom nebloudili po zbytek života. Když se nad tím zamyslíme: Každý hřích je vlastně minutí Boží dobré vůle. Takže každý z nás se každý den mívá s Božími záměry. A tak smíme věřit, že nám ze svého velikého milosrdenství odpustí i fakt, že čas od času nepůjdeme tím směrem, který nám vytyčil. Na druhou stranu je nám ochoten svým slovem i svým svatým Duchem pomáhat, abychom podle jeho vůle vědomě a radostně žili. A to se přece také zhusta děje. Tomu věříme.

II. A teď konečně k tomu dnešnímu příběhu. Apoštol Pavel se vydává do Jeruzaléma. V Jeruzalémě jsou jeho bratři a jeho sestry ve víře. Církev, tehdy velice chudá, která prochází těžkými časy. Právě pro ni Pavel shromažďoval sbírky v různých sborech po celé Římské říši, jako o tom vypráví ve svých dopisech. Určitě to je veliký důvod, proč je Pavel tak skálopevně přesvědčen, že jej Bůh vede zrovna do Jeruzaléma. Aby pomohl tamním potřebným bratrům a sestrám. O tomto jeho rozhodnutí slyšíme víckrát. Poprvé při jeho návštěvě Efezu:

- *Po těchto událostech se Pavel veden Duchem svatým rozhodl, že půjde přes Makedonii a Achaju do Jeruzaléma. Řekl: „Zůstanu tam nějaký čas, a potom musím také do Říma.“ (Sk 19:21)*

Tím druhým vážným důvodem je slavit svátek Letnic v Jeruzalémě. Krásné židovské svátky, pro křesťany už navždy spojené s vylitím Ducha svatého na apoštolů a první učedníky vzkříšeného Krista. Chtěl tam být. Chtěl tam svědčit o Kristu.

- *Pavel se totiž rozhodl minout Efez a neztráčet čas v provincii Asii, neboť spěchal, aby byl pokud možno na den letnic v Jeruzalémě. (Sk 20:16)*

V Milétu se apoštol setkal s presbtery z blízkého města Efez, kteří mu byli velice drazí a vzácní. Je to jejich poslední společná schůze staršovstva. A Pavlova řeč k nim je velice emotivní. Nás ale teď nejvíc zajímá, co jim řekl ohledně svého záměru cestovat do Svatého města.

- *²² Nyní jdu do Jeruzaléma, protože mě Duch nutí, a nevím, co mě tam potká. ²³ Víím jen tolik, že mi Duch svatý město od města ohlašuje, že na mne čekají pouta a utrpení. ²⁴ Ale já nepřikládám svému životu žádnou jinou cenu, než abych dokončil svůj běh a splnil úkol, který jsem dostal od Pána Ježíše: hlásat evangelium o Boží milosti. (Sk 20:22-24)*

On věří, že ho Duch svatý nutí, že ho vede, aby cestoval do Jeruzaléma. Zároveň mu Duch svatý sděluje, že ho tam nečeká nic dobrého. Pavel neví, co přesně. Ale sranda a pohoda to rozhodně nebude! V Jeruzalémě bude sedět. V Jeruzalémě bude trpět.

A přesto chce naplnit svůj životní úkol. Hlásat Ježíše Krista vhod či nevhod, ať to bude stát cokoli, byť by byl v sázce i jeho život. A tady vidíme velice důležitý rys, bratři a sestry. Důležitý krok k tomu, abychom byli odhodláni žít tak, jak si Bůh přeje. Pavel jde ve stopách svého Pána. Také on bude v Jeruzalémě trpět. A je to vůle Boží, aby pro Kristovo jméno v Jeruzalémě trpěl. Mohl by volit snadnější cestu. Mohl by jít kamkoliv jinam. Zbytek svého života by mohl procestovat po krajinách, kde by ho s nadšením vítali ti, kterým před lety vléval do žil víru. Mnohé sbory by mu mohly naslouchat, nechat se jím vyučovat a živit ho. A učinil by i tímto způsobem spoustu dobra? To se ví, že učinil! A odpustil by mu Bůh, že se v tomto případě minul s jeho vůlí? Jistěže odpustil! Bůh je dobrý! Tak proč to Pavel neudělal, když je to tak lákavé? Když ho k tomu navíc všichni nabádají? Protože nechtěl nic jiného než jít cestami, které pro něj připravil jeho Zachránce. Na tom mu záleží úplně nejvíce. A cesty Páně nejsou vždycky ty nejsnadnější cesty. Když na rozcestí uvidíme nalevo trny a bodláčí a napravo sad s chutným ovocem, nemůžeme si být jisti, že cesta ovocným sadem je cesta Páně pro nás připravená. Cesty Páně jsou totiž často namáhavé, obtížné, nebezpečné, trnité a plné bodláčí.

A jak Pavla trápili všichni ti lidé, kteří ho milovali! Jak silně ho svou láskou zrazovali od cesty Páně! Podobně Petr kdysi u Cesareje Filipovy zrazoval svého Spasitele od cesty kříže. Z lásky k němu. I z lásky k sobě samému. Křesťané v Týru také nechtějí o Pavla přijít.

- ***Ti z vnuknutí Ducha říkali Pavlovi, aby nechodil do Jeruzaléma.***

Bratři a sestry, co to znamená? Že by snad Duch svatý byl sám v sobě rozdvojen? Copak je schizofrenik? Pavla vede do Jeruzaléma a skrze Pavlovy milované mu v tom brání? Nebo snad Pavla zkouší? Testuje odolnost jeho víry? Zkoumá pevnost jeho oddanosti? Nemyslím si. Křesťané v Týru tuší, co Pavla v Jeruzalémě čeká. To jim Duch nějak sdělil. Ale jistě jim neradil, aby Pavla přemlouvali, ať do hlavního města necestuje. To už z Božího vnuknutí vyvodili oni sami, že by se Pavel měl vyhnout utrpení. Příliš ho milovali, než aby mu přáli cokoli těžkého a zlého. Chápeme to. Pavel se však nenechá přemluvit. Po týdnu naléhání se s nimi na pláži rozloučí. Poklekne do písku, pomodlí se a odpluje.

Největší tlak však přijde v Cesareji, tedy už relativně blízko Jeruzaléma, v domě Filipa evangelisty. Přichází prorok jménem Agabus, kterého si před lety použil Duch svatý k tomu, aby předpověděl veliký hladomor v celé Římské říši. (Sk 11:28) Po vzoru starozákonních proroků Agabus názorně ukazuje Pavlovi a jeho společníkům, co ho čeká.

- ***¹¹ Přišel k nám, vzal Pavlův opasek, svázal si jím nohy i ruce a řekl: „Toto praví Duch svatý: Muže, kterému patří tento opasek, židé v Jeruzalémě takto svážou a vydají pohanům.“***

Pozor! Duch svatý přitom neradí, aby se Pavel vyhnul poutům! Duch svatý nepřikazuje Pavlovi, aby odešel pryč, aby se obloukem vyhnul problémům v Jeruzalémě, aby prožil zbytek života v klidu a pokoji. Lukáš zde však přiznává, že i on sám byl mezi těmi, kteří sdělení Ducha svatého takto pochopili.

- ***¹² Když jsme to uslyšeli, prosili jsme my i tamější bratři Pavla, aby do Jeruzaléma nechodil.***

To Pavlovi působilo velikou bolest.

- ***¹³ Ale on odpověděl: „Proč pláčete a působíte mi tím větší bolest? Vždyť já jsem připraven nejen nechat se svázat, nýbrž i zemřít v Jeruzalémě pro jméno Pána Ježíše!“***

Pavel zde obrazně používá sloveso, které sloužilo k popisu praní prádla v řece. Ženy vzaly kameny a těmi mlátily oblečení ve vodě. A přesně to teď dělají Pavlovi jeho kamarádi! Šutry mlátí do Pavlova srdce. Ale jeho srdce je neoblomné. On je připraven pro Krista i položit svůj život. Což nakonec pochopili i jeho nejbližší spolupracovníci, včetně Lukáše.

- ***¹⁴ Protože se nedal přemluvit, přestali jsme naléhat a řekli jsme: „Děj se vůle Páně!“***

Kostky jsou vrženy. Pavel jde cestou, kterou mu určil jeho Pán. Pomůže nám, když z něj nebudeme dělat nějakého superhrdinu, supermana, nadčlověka. I on musel mít čas od času pochybnosti, zda jde správně. I on si musel tuto cestu bodláčím a trním probojovat. Jako my všichni.

Bratři a sestry, hledat a plnit Boží vůli v našem životě je věc nesnadná. A přesto se o to stále znovu snažíme. Nemůžeme jinak! Smíme přitom důvěřovat Bohu, že nás svým svatým Duchem povede. Smíme mu důvěřovat, že i k tomu nám dal své drahé slovo. Smíme mu důvěřovat, že bude naslouchat našim modlitbám. A že na ně bude i různými způsoby odpovídat. Smíme mu důvěřovat, že nám také odpustí, když se na čas budeme míjet s jeho záměry pro náš život. Smíme mu důvěřovat, že nám dá sílu jít po jeho cestách, i když to budou cesty plné trní a bodláčí.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, po tvých cestách chceme kráčet. Dávej nám moudrost, abychom uměli rozpoznat, kudy nás chceš vést. A dávej nám sílu a trpělivost, abychom na tvých dobrých cestách vydrželi. Amen.*